

Statsrådets förordning

om rådgivningsbyråttjänster och om skol- och studerandehälsovård

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 23 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), sådant det lyder i lag 1394/2025:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om rådgivningsbyråttjänster enligt 15 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), skolhälsovård enligt 16 § i den lagen, studerandehälsovård enligt 17 § i den lagen och mun- och tandvård som ingår i tjänsterna och vården samt tjänster som främjar sexuell och reproduktiv hälsa enligt 13 § i den lagen.

Denna förordning tillämpas på den hälso- och sjukvård som omfattas av välfärdsområdenas organiseringsansvar. Bestämmelserna i 5, 6 och 7 § tillämpas också på den studerandehälsovård för högskolestuderande som ordnas av Folkpensionsanstalten. Vad som i denna förordning föreskrivs om familjers deltagande i tjänster tillämpas inte på högskolestuderande.

2 §

Rådgivningsbyråttjänster för gravida och för dem som fött barn

För den som är gravid ska det ordnas en omfattande hälsoundersökning, till vilken med den gravidas samtycke kallas personens make eller maka eller det kommande barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Den omfattande hälsoundersökningen innefattar en bedömning av hela familjens välbefinnande i den omfattning som behövs för att utreda den gravidas behov av hälso- och sjukvård eller stöd samt för att ordna och genomföra vård och stöd. Utöver detta ordnas för den som är gravid och för den som fött barn sådana återkommande hälsoundersökningar som bedöms vara behövliga för att säkerställa hälsan och säkerheten för den familj som väntar barn, fostret, den som är gravid och den som fött barn. Den som är gravid och personens familj hänvisas till mun- och tandvårdstjänster enligt det individuella behovet. För en gravid som väntar sitt första barn samt personens make eller maka eller det kommande barnets vårdnadshavare ska det ordnas minst en bedömning av munhälsan och behovet av vård som görs av en yrkesutbildad person inom mun- och tandvård.

Den hälsorådgivning som riktar sig till en gravid och personens familj ska erbjudas barnets blivande vårdnadshavare.

En gravid som väntar sitt första barn samt personens make eller maka eller det kommande barnets vårdnadshavare ska ges multiprofessionellt ordnad förlossningsförberedelse och familjeträning, som omfattar referensgruppsverksamhet.

3 §

Rådgivningsbyråttjänster för barn under skolåldern

Hos en person som har fått sitt första barn och personens familj ska det göras hembesök, som innefattar hälsoundersökning, inom 1–14 dygn och i brådskande fall inom 1–7 dygn från

förlossningen. För ett barn till en omföderska ska en motsvarande hälsundersökning göras antingen i samband med hembesök eller på rådgivningsbyrån.

En hälsundersökning som utförs av en hälsovårdare ska genomföras då barnet är 2 månader, 3 månader, 5 månader och 6 månader gammalt och då barnet är 1 år, 2 år, 3 år, 5 år och 6 år gammalt. En hälsundersökning som utförs av en läkare i samarbete med en hälsovårdare ska genomföras då barnet är 4–6 veckor respektive 8 månader gammalt. En omfattande hälsundersökning ska genomföras som ett samarbete mellan en läkare och en hälsovårdare då barnet är 4 månader, 18 månader respektive 4 år gammalt. Till den omfattande hälsundersökning som riktar sig till ett barn under skolåldern kallas vårdnadshavarna eller någon annan laglig företrädare. Den omfattande hälsundersökningen innefattar en bedömning av hela familjens välbefinnande i den omfattning som behövs för att utreda barnets behov av hälso- och sjukvård eller stöd samt för att ordna och genomföra vård och stöd. I den omfattande hälsundersökning som riktar sig till ett barn under skolåldern får i enlighet med 15 § 3 mom. i hälso- och sjukvårdslagen inkluderas en bedömning som personalen inom småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen har gjort av barnets lärande, utveckling och välbefinnande i småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen.

Munhälsan hos ett 6 månader gammalt barn bedöms av en hälsovårdare. En kontroll av munhälsan ska ordnas för barn i åldern 1, 3 och 5 år. Kontrollen ska utföras av en yrkesutbildad person inom mun- och tandvård. Dessutom ska kontroller och vård ordnas enligt individuellt behov.

4 §

Tjänster inom skolhälsovården

En hälsundersökning som utförs av en hälsovårdare ska ordnas för elever i årskurserna 2, 3, 4, 6, 7 och 9. En omfattande hälsundersökning ska genomföras i årskurserna 1, 5 och 8 som ett samarbete mellan en hälsovårdare och en läkare. Till den omfattande hälsundersökningen kallas elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare. Den omfattande hälsundersökningen innefattar en bedömning av hela familjens välbefinnande i den omfattning som behövs för att utreda barnets behov av hälso- och sjukvård eller stöd samt för att ordna och genomföra vård och stöd. I den omfattande hälsundersökningen får i enlighet med 15 a § 3 eller 4 mom. i hälso- och sjukvårdslagen inkluderas lärarens bedömning av elevens lärande, utveckling och välbefinnande i skolan.

En kontroll av munhälsan ska ordnas för barn i åldern 7, 9, 12 och 15 år. Kontrollen ska utföras av en yrkesutbildad person inom mun- och tandvård, dock så att minst en av kontrollerna utförs av en tandläkare. Dessutom ska det ordnas kontroller och vård enligt individuellt behov som vid behov också omfattar vård av en specialisttandläkare inom primärvården.

I specialundersökningarna i skolhälsovården ingår i enlighet med den vårdkedja som överenskommit på regional nivå fortsatta undersökningar på basis av synscreening av en elev.

En undersökning av om skolan och skolmiljön är sund och trygg ska göras med fyra års mellanrum i ett samarbete med skolan och dess elever, skolhälsovården, hälsoskyddsmyndigheten, personalens företagshälsovård och arbetarskyddspersonalen samt vid behov med andra sakkunniga. Arbetet för att avhjälpa de brister som konstaterats vid undersökningen ska följas upp årligen.

5 §

Tjänster inom studerandehälsovården

För läropliktiga studerande omfattar studerandehälsovården en hälsundersökning som utförs av en hälsovårdare och vars tidpunkt bestäms utifrån den elektroniska hälsoenkäten så att den

ordnas under det första eller andra studieåret. För vuxenstudierande och högskolestudierande ska det på basis av hälsoenkäten vid behov ordnas en hälsoundersökning. För studierande eller högskolestudierande som får specialundervisning eller riktat stöd eller för vilka en utredning av hälsotillståndet och studieförmågan behövs på grund av studieområdet eller det kommande yrket ska det under det första studieåret alltid ordnas en undersökning som utförs av en hälsovårdare.

För studierande och högskolestudierande ska kontroll av munhälsan ordnas minst en gång under studietiden.

En undersökning av om studiegemenskapen och studiemiljön är sund och trygg ska göras med fyra års mellanrum i ett samarbete med läroanstalten och dess studierande, studierandehälsovården, hälsoskyddsmyndigheten, personalens företagshälsovård och arbetarskyddspersonalen samt vid behov med andra sakkunniga. Arbetet för att avhjälpa de brister som konstaterats vid undersökningen ska följas upp årligen.

Verksamhet för studierande och högskolestudierande som främjar hälsan och förebygger sjukdomar samt hälso- och sjukvårdstjänsterna ska bilda en enhetlig helhet som främjar de studierandes och högskolestudierandenas hälsa, välbefinnande och studieförmåga.

6 §

Genomförandet av tjänsterna

Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska genomföras så att behovet av riktad uppföljning och riktat stöd hos gravida, dem som fött barn, barn under skolåldern, elever, studierande, högskolestudierande och familjer identifieras i ett så tidigt skede som möjligt. Behovet av stöd hos dem som uteblir från hälsoundersökningar ska utredas i den mån det är möjligt.

Den riktade uppföljning och det riktade stöd som baserar sig på individens eller familjens behov ska genomföras enligt individuellt behov, och behövt stöd ska ordnas utan dröjsmål. För bedömningen av behovet av riktad uppföljning och riktat stöd, för genomförandet av uppföljningen och stödet och för övervakning av situationen ska det vid behov ordnas ytterligare besök och, i samband med de tjänster som avses i 2 och 3 §, hembesök.

En hälsoundersökning kan utföras av en hälsovårdare, läkare, tandläkare, munhygienist eller tandskötare, och i tjänster för gravida och dem som fött barn även av en barnmorska. Multiprofessionellt samarbete bedrivs enligt individuellt behov.

Hälsorådgivning ska ges individuellt så att den främjar hälsan och välbefinnandet hos gravida, dem som fött barn, barn under skolåldern och elever och deras familjer samt hos studierande och högskolestudierande. Hälsorådgivningen ska dessutom bidra till att stödja stärkandet av dessa personers resurser och känsla av att kunna och klara av samt deras psykiska hälsa och förmåga att ta ansvar för den egna hälsan. Dessutom ska välfärdsområdena som en del av hälsorådgivningen ägna uppmärksamhet åt förebyggandet av våld i nära relationer och parförhållanden. Hälsorådgivning kan ges individuellt eller i familjen, i grupp och för en större gemenskap.

Det nationella vaccinationsprogrammet genomförs inom ramen för rådgivningsbyråtjänsterna, skol- och studierandehälsovården.

7 §

Tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa

Rådgivning som stöder den sexuella mognaden och utvecklingen hos barn under skolåldern, elever och studierande ska ingå i hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna på ett sätt som motsvarar barnens och ungdomarnas utvecklingsstadium. Preventivmedelsrådgivning och

annan rådgivning om sexuell hälsa hör till rådgivningsbyråns och skol- och studerandehälsovårdens tjänster. Rådgivningen kan också ordnas som en del av andra tjänster.

Tjänsterna inom sexuell och reproduktiv hälsa omfattar rådgivning i frågor som gäller sexualitet, sexuell och reproduktiv hälsa och parrelationer, användning av preventivmedel, stöd för sexuell och könslig läggning, förebyggande av sexuellt överförbara sjukdomar och av sexuellt våld och vid behov hänvisning till fortsatt vård.

Rådgivningen om sexuell hälsa ska vid sidan av att främja individens sexuella och reproduktiva hälsa även främja individens fertilitetsförståelse. Rådgivningen om sexuell hälsa ska beakta och omfatta även sexuella minoriteter och könsminoriteter i enlighet med barnets och ungdomarnas ålder och utvecklingsnivå. I rådgivningen ska särskild uppmärksamhet fästas vid intersexuella personer.

8 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2026.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011).

Bestämmelserna i 9 § 1 mom. 5 punkten i den förordning som nämns i 2 mom. tillämpas på hälsoundersökningar som genomförs för sådana studerande som avses i 15 a § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen till och med den 31 juli 2026. För läropliktiga studerande som inlett sina studier 2025 ordnas periodiska läkarundersökningar dock först 2027 eller senast det år då den studerande fyller 18 år.

Helsingfors den 22 januari 2026

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso

Direktör Reija Klemetti